

Міністерство освіти і науки України
Харківський національний автомобільно-дорожній університет

ЗАТВЕРДЖУЮ

Голова приймальної комісії,

ректор

В.О. Богомолів

“

2021 року

Програма

вступного іспиту (співбесіди) з предмету **історія України** для участі в конкурсі
щодо зарахування на навчання на 1 курс денної та заочної форми навчання за
освітнім ступенем **бакалавр**

Харків 2021 р.

Основні вміння та навички

Абітурієнт одержує завдання, яке складається з 20-и тестових запитань і по три відповіді на кожне запитання; одна з цих відповідей правильна, дві інші – не правильні.

Запитання в тестових завданнях розміщені в хронологічному порядку і охоплюють всі етапи історії України від найдавніших часів до сьогодення. Вони охоплюють усі сторони суспільного життя, носять проблемний характер. У ряді питань ставиться вимога назвати окремі найважливіші дати в історії країни або ж за приведеними датами визначити ту чи іншу подію.

Абітурієнт, виконуючи тестові завдання з історії України, знайомиться з кожним запитанням і трьома відповідями до нього, визначає правильну відповідь.

ЗНАТИ:

- основні історичні процеси та факти,
- дати важливих історичних подій,
- характерні риси того чи іншого історичного періоду,
- позиції суспільно-політичних течій, товариств, партій, громадських організацій,
- методи дослідження історії України;

ВМІТИ:

- виражати позицію з питань, щодо ціннісного ставлення до історичного минулого,
- орієнтуватись у суспільно-політичному житті держави,
- давати оцінку державним актам,
- аналізувати історичні події та процеси, надавати їм порівняльну характеристику та робити висновки,
- адекватно реагувати на події громадського і політичного життя в інтересах суспільства.

МАТИ УЯВЛЕННЯ:

- про минуле України та про її місце в сучасному світі.

Вступ. Предмет і метод курсу "Історія України"

Поняття історичної науки. Предмет історії України, його місце в системі гуманітарних наук. Історія України як невід'ємна складова частина українознавства, єдиного комплексу знань про Батьківщину.

Поняття методології історії України. Об'єктивність та історизм. Поняття позитивного та негативного в історичних процесах.

Джерела вивчення історії України. Вірогідність джерел, їх взаємозв'язки. Історична пам'ять народу. Розвиток української історичної думки.

Значення історичної науки для подальшого прогресивного розвитку українського суспільства. Завдання історичної підготовки фахівця технічної вищої кваліфікації в умовах становлення державності України. Виховне значення курсу історії України. Пізнання правди історії як основа патріотизму. Патріотизм – необхідна умова дійсної незалежності.

Тема 1. Витоки українського народу та його державності

Час появи людини на сучасній території України, процес виділення її з тваринного світу. Дородове первісне стадо. Матеріальна та біологічна необхідність переходу до родового ладу. Формування людини сучасного фізичного типу. Матріархат. Зародження скотарства і землеробства, матеріальні основи зміцнення родового ладу.

Трипільська культура – цивілізація часів переходу від кам'яного періоду до періоду металу. Подальший прогрес відтворюючих форм господарства.

Перехід до парної сім'ї та патріархату. Об'єктивна необхідність становлення патріархально-родових відносин, їх подальший розвиток. Відокремлення скотарства від землеробства. Предки праслов'ян.

Криза та розклад патріархально-родових відносин. Зародження зачатків рабовласництва.

Кімерійці, скіфи, сармати, праслов'яни.

Грецькі античні рабовласницькі міста-держави. Розвиток рабовласницького ладу.

Західні, східні та південні слов'янські племена. Анти. Розвиток землеробства, скотарства, ремесла, торгівлі. Культура, духовне життя. Особливості розкладу первіснообщинного ладу в слов'ян.

Історична специфіка розвитку слов'ян і безперспективність у них рабовласницьких відносин.

Підсумки розвитку первіснообщинного ладу.

Тема 2. Україна княжої доби та її роль у світовій історії

Передумови утворення держави Київська Русь. “Норманська теорія” походження давньоруської держави та її оцінка в історіографії. Князі Київської Русі – Олег, Ігор, Ольга, Святослав, Володимир Великий, Ярослав Мудрий, Володимир Мономах.

Соціально-економічний і політичний лад. Зародження феодального землеволодіння. Розвиток міст. Ремісники і купці. Внутрішня та зовнішня торгівля. Державне управління в давньоруській державі. Віче. “Руська правда” Ярослава Мудрого. Причини та наслідки прийняття християнства.

Походження назви “Русь”.

Причини феодальної роздробленості Київської Русі. Виділення самостійних князівств, їх політичний та суспільно-економічний розвиток. Південно-Західна Русь в період феодальної роздробленості. Утворення єдиного Галицько-Волинського князівства. Внутрішня і зовнішня політика князів Романа Мстиславовича і Данила Галицького.

Боротьба руських князівств з монголо-татарською навалою. Золотоординське панування на українських землях. Історичне значення Київської Русі та Галицько-Волинської держави.

Тема 3. Розвиток феодально-кріпосницьких відносин в XIV-XV століттях. Виникнення козацтва. Формування української народності

Захоплення Литвою та Польщею українських земель. Литовсько-Руська держава наприкінці XIV - в першій половині XVI століть, її соціально-економічний розвиток. Збільшення феодального землеволодіння.

Кревська унія – початок польської експансії в українські землі. Система власності. Феодальна рента, її типи. Литовські статuti. Прискорення процесу закріпачення селянства. Антифеодальні виступи селян.

Виникнення козацтва: джерела формування, його первинна організація. Заснування таборів (січей). Утворення Запорізької Січі, її ватажки – Д.Вишневецький (Байда), Д.Дорошенко, П.Сагайдачний. Організаційна структура Запорізької Січі. Низові та реєстрові козаки.

Формування української народності. Створення економічної, політичної та культурної спільноти.

Тема 4. Україна в складі Польщі. Визвольна війна українського народу середини XVII століття

Посилення польської експансії в українські землі. Люблінська унія 1569 року. Утворення нової держави – Речі Посполитої. Різке посилення феодально-кріпосницького, релігійного та національного гноблення в українських землях. Брестська церковна унія 1596 року, утворення уніатської

церкви.

Селянсько - козацькі повстання 1590-х та 1630-х років. Початок заселення Слобідської України.

Боротьба проти турецько-татарської агресії. Богдан Хмельницький.

Визвольна війна українського народу 1648 – 1654 рр. Початок війни. Воєнні дії другої половини 1648 р. Зборівська угода 1649 року. Формування української державності.

Новий етап польсько-української війни 1651 – 1654 рр. Білоцерківська угода 1651 року. Посилення економічних та політичних зв'язків з Росією. Переяславська рада. Березневі статті, їх оцінка в історіографії.

Тема 5. Велика руїна. Гетьманищина. Ліквідація української автономної державності

Соціально-економічний розвиток та політичне становище України в другій половині XVII ст. Війна проти Польщі. Андрусівське перемир'я 1667 р. і Вічний мир 1686 р. Розкол України на Лівобережну і Правобережну. Порухення Росією умов Березневих статей.

Війни з Туреччиною і Кримським ханством. Чигиринські походи турецьких військ. Бахчисарайське перемир'я Росії з Туреччиною 1681 р.

Україна на початку XVIII ст. Північна війна і Україна. І.С.Мазепа, союз із Карлом XII. Полтавська битва, її політичні наслідки. Конституція Пилипа Орлика.

Україна в російсько-турецьких війнах XVIII ст.

Три розподіли Речі Посполитої. Приєднання Правобережної України та Волині до Російської імперії.

Політичний лад в Україні в другій половині XVII - XVIII ст. Ліквідація гетьманства та автономії, знищення Запорізької Січі. Колонізація Південної України. Заселення Слобожанщини.

Зміни в сільському господарстві. Зрушення в промисловому виробництві, виникнення перших мануфактур. Формування національного ринку.

Антифеодальний визвольний рух народних мас. Масові заворушення другої половини XVII ст. Боротьба селян і козаків Лівобережжя, Слобожанщини та Запоріжжя в XVIII ст. Народні рухи на Правобережжі та в Західноукраїнських землях. Гайдамаччина. Коліївщина. Опришки.

Тема 6. Україна в складі Російської та Австро-Угорської імперій в першій половині XIX століття

Соціально-економічне становище українських земель у складі Російської імперії. Промисловість і торгівля. Зростання ролі вільнонайманої праці. Початок промислового перевороту в українських землях 1830-40-х

років. Поява нових галузей промисловості - кам'яновугільної, машинобудівної, цукрової тощо. Зрушення в аграрному секторі.

Суспільні рухи. Криза феодально-кріпосницької системи та зростання опозиції до влади. Таємні товариства декабристів та їх спроби виробити теоретичні моделі майбутнього суспільного устрою. "Конституція" М.Муравйова, "Руська Правда" П.Пестеля. Повстання Чернігівського полку.

Національне відродження в Україні. Кирило-Мефодіївське товариство. Т.Г.Шевченко.

Західноукраїнські землі під владою Австро-Угорської імперії.

Тема 7. Україна в умовах капіталістичної модернізації економіки

Україна в другій половині XIX ст. Криза феодальної системи і загроза широкомасштабного "селянського бунту". Подальше відставання Росії від європейських держав.

Реформи 1860-х – 70-х років, їх суперечливість та соціально-економічні наслідки. Формування буржуазії і робітничого класу. Особливості розвитку української промисловості в пореформений період.

Суспільні течії та рухи другої половини XIX ст. Народницький рух та соціал-демократичний рух, їх роль у житті суспільства.

Західноукраїнські землі в другій половині XIX – на початку XX ст. Масова еміграція українців за океан.

Україна в кінці XIX - на початку XX ст. Виникнення монополій. Економічна криза 1903-1904 рр. Розвиток капіталізму на селі.

Національний рух на початку XX ст. Утворення українських та загальноросійських політичних партій.

Україна в роки першої російської революції 1905-1907 рр. Маніфест 17 жовтня 1905 р. Миколи II і його значення для України.

Грудневе збройне повстання 1905 р.

I та II Державні думи. Діяльність Української думської громади. Вимоги політичної автономії для України.

Розпуск II Державної думи 3 червня 1907 р. Причини поразки революції 1905-1907 рр. Столипінська реакція.

Аграрна політика П.А.Столипіна та її здійснення в Україні.

Причини, початок і характер першої світової війни. Україна в планах воюючих держав. Політичне становище в Галичині, Закарпатті та на Буковині. Класи і політичні партії в умовах війни, їх ставлення до війни. Спроба вирішити українське питання за допомогою троїстого союзу. Українські січові стрільці, їх участь у воєнних діях.

Економічне становище в Україні в роки війни, господарська руїна і погіршення становища трудящих мас. Назрівання загальнонаціональної кризи та розвиток революційного руху серед робітників, солдатів, селян.

Воєнні дії на Південно-Західному фронті в 1914-1916 рр. Лютнева буржуазно-демократична революція, повалення самодержавства. Піднесення

національно-визвольного руху в Україні. Виникнення Центральної Ради, її соціальна база. Формування Рад робітничих, солдатських і селянських депутатів. Політичні партії, їх програми, ставлення до війни, революції, Тимчасового уряду, рад.

Тема 8. Українська національна демократична революція 1917-1920 років

Піднесення національного руху в Україні після лютневих подій 1917 р. в Петрограді. Всеукраїнський національний конгрес 6-8 квітня 1917 р. Всеукраїнські селянські, робітничі та військові з'їзди. I Універсал Центральної Ради.

Політична боротьба в Україні в липні-жовтні 1917 р. II Універсал Центральної Ради. Переговори Центральної Ради з Тимчасовим урядом, їх результати. Політичні партії та організації України в умовах загострення загальнонаціональної кризи.

Жовтнєве збройне повстання в Петрограді і перемога більшовиків, ставлення до цього політичних партій і організацій України. III Універсал Центральної Ради, проголошення Української Народної Республіки.

Діяльність Української Центральної Ради в листопаді-грудні 1917 р., причини конфлікту з Раднаркомом Росії. Боротьба за владу в Україні в грудні 1917 р. I Всеукраїнський з'їзд Рад, його рішення.

Війна УНР проти радянських військ у грудні 1917 – січні 1918 рр.

Мирні переговори в Брест-Литовську. IV Універсал Центральної Ради, проголошення незалежності УНР. Брестський мир і Україна. Окупація України німецькими та австро-угорськими військами. Поразка радянської влади в Україні.

Останній період діяльності Української Центральної Ради. М.Грушевський.

Українська держава гетьмана П.Скоропадського, зовнішня і внутрішня політика гетьманського уряду.

Відновлення Української Народної Республіки. Директорія УНР, її склад, внутрішня і зовнішня політика. В.Винниченко, С.Петлюра.

Проголошення Західноукраїнської Народної Республіки. Акт злуки УНР і ЗУНР 22 січня 1919 р. та його значення.

Поновлення радянської влади в Україні на початку 1919 р., політика "воєнного комунізму". Опір більшовицькому режиму, селянські повстання.

Денікінський режим в Україні.

Варшавський договір. Радянсько-польська війна 1920 р. і Україна. Розгром військ Врангеля. Перемога більшовиків в Україні. Ризький мирний договір 1921 р.

Уроки та історичне значення боротьби за владу в Україні у 1917-1920 рр.

Тема 9. Міжвоєнний період історії українського народу (1921-1939 роки)

Україна на міжнародній арені після закінчення першої світової війни.

Соціально-економічне становище в Україні на початку 1920-х років. Перехід від політики “воєнного комунізму” до нової економічної політики. Відродження сільського господарства. Сільськогосподарська та споживча кооперації. Голод 1921-1922 рр. Наслідки аграрних перетворень в Україні в умовах НЕПу.

Пошук нових форм державного об'єднання радянських республік. I з'їзд Рад СРСР і проголошення створення СРСР. IX Всеукраїнський з'їзд Рад.

Суспільно-політичне життя в Україні в 1920-і роки. Політичні партії в Україні, їх програми та історична доля. Українізація, її зміст та наслідки.

Гальмування і згортання непу.

Індустріалізація в Україні: мета, методи здійснення, особливості та соціально-економічні наслідки. Розвиток промисловості, транспорту, будівництво доріг.

Колективізація та методи її здійснення в Україні. Голодомор 1932-1933 рр., його причини та наслідки.

Суспільно-політичне життя в Україні в 1930-і роки. Адміністративно-командна система, її негативний вплив на економічне, політичне й культурне життя в Україні. Режим особистої влади Й.Сталіна, його вплив на деформування політичної системи.

Національне питання в Україні. Зміни в соціально-класовій структурі суспільства. Життєвий рівень народу. Масові репресії, їх соціально-політичні наслідки.

Західна Україна між двома світовими війнами. Українці в складі Польщі; українсько-польські відносини. Створення Організації українських націоналістів. Діяльність Комуністичної партії Західної України. Відродження “Просвіт”. Політичні процеси в Закарпатській Україні. Життя українців у складі Румунії.

Масові еміграції українців. Українська діаспора в 1920-30-і роки.

Тема 10. Україна в роки другої світової війни (1939 – 1945 роки)

Українське питання в міжнародній політиці на початку другої світової війни. Договори між СРСР та Німеччиною 1939 р. Початок другої світової війни, її причини і характер. Возз'єднання українських земель в 1939-1940 рр. Трагічні наслідки сталінської політики в Західній Україні. Соціально-економічне становище України напередодні Великої Вітчизняної війни, її місце в економіці СРСР.

Початок Великої Вітчизняної війни та її характер. Захоплення гітлерівцями українських земель протягом 1941 р. Евакуація населення і матеріальних цінностей з території республіки на схід СРСР. Фашистський

окупаційний режим в Україні. Роль партизанського руху і партійного та комсомольського підпілля в боротьбі з ворогом. Проголошення ОУН акту відновлення української державності та його наслідки. Створення та діяльність УПА.

Визволення України від німецько – фашистських загарбників. Відновлення радянських суспільно-політичних структур. Початок відбудови народного господарства республіки.

Возз'єднання Закарпатської України з УРСР. Проблема визнання західних кордонів СРСР. Участь України в створенні і роботі ООН.

Вклад народу України в розгром фашизму. Підсумки і уроки другої світової війни для України.

Тема 11. Суспільно-політичний і соціально-економічний розвиток України від другої половини 1940-х до початку 1980-х років

Міжнародне становище після Другої світової війни та місце України в глобальних процесах. Обмеженість зовнішньополітичної діяльності України.

Посилення негативного впливу сталінізму на моральну та політичну атмосферу. Подальше зміцнення адміністративно-командної системи. Особливості повоєнного сталінського тоталітаризму. Одержавлення структур комуністичної партії та громадських організацій. Посилення ідеологізації культурного та духовного життя.

Труднощі відбудови народного господарства. Негативні явища в економічному розвитку України. Об'єктивні та суб'єктивні причини голоду 1946-1947 років і його наслідки.

Особливості економічного та суспільно-політичного життя в Західній Україні. ОУН-УПА в 1945-1952 рр. Громадянська війна в західноукраїнських землях. Основні заходи по радянзації західних областей, депортації та “боротьба з націоналізмом”.

Успіхи відбудови господарства та їх ціна.

Прихід до влади М.Хрущова. Початок “відлиги”, її суперечливість. Перші кроки до подолання сталінщини. Спроби реформування адміністративно-командної системи та нові напрямки економічної політики. Увага розвитку сільського господарства та науково-технічному прогресу. Підвищення ролі України в економіці Радянського Союзу.

Входження Криму до складу Української РСР.

Міжнародне становище в другій половині 1950-х – першій половині 1980-х рр. Україна на світовій арені, її внесок у послаблення міжнародної напруженості.

Суспільно-політична обстановка в СРСР і в Україні в другій половині 1950-х – першій половині 1960-х років. XX з'їзд КПРС та критика сталінізму. Утопічність планів побудови майбутнього суспільства.

Об'єктивна необхідність переходу від екстенсивного до інтенсивного господарства, до науково-технічного прогресу. Спроби подолання

адміністративно-командних методів управління економікою.

Промисловість і транспорт України в 1955-1964 рр. Заходи керівництва СРСР щодо розвитку сільського господарства, їх результати в Україні. Успіхи та невдачі в здійсненні курсу на зростання добробуту народу.

Однобокість, незавершеність і суперечливість заходів щодо переходу на нові форми управління народним господарством.

Поглиблення суперечності в розвитку радянського суспільства після жовтня 1964 р. Причини піднесення економіки в другій половині 1960-х років. Обмежений характер та невдача господарської реформи. Зниження темпів розвитку економіки.

Суспільно-політичне життя в СРСР і в Україні з першої половини 1960-х до середини 1980-х рр. Спроби реабілітації сталінізму.

Причини поглиблення кризової ситуації в суспільстві в 1970-80-і роки. Особливості процесів у промисловості, сільському господарстві, соціальній сфері України. Кризові явища в політичному і моральному житті.

Історичні уроки хрущовських реформ, кризових явищ і процесів другої половини 1960-х – першої половини 1980-х років.

Тема 12. Національно-державне відродження українського народу

Криза адміністративно-командної системи та необхідність корінних перетворень у державі. Прихід до керівництва комуністичної партії М.С. Горбачова. Проголошення курсу прискорення соціально-економічного розвитку країни та його крах. Політика “перебудови”. Руйнування державних інститутів, безладдя і хаос в управлінні господарством.

Економіка України в другій половині 1980-х років. Загострення господарської кризи. Україна в міжреспубліканському розподілі праці і прояви негативних наслідків порушень економічних зв'язків. Заходи щодо структурного удосконалення народного господарства України, реорганізації управління. Нові форми господарювання: створення кооперативів, малих підприємств, приватної торгівлі, фермерства, їх безперспективність в умовах повного одержавлення економіки. Майнова диференціація, зародження нових прошарків суспільства.

Чорнобильська катастрофа, її екологічні, економічні та політичні наслідки.

Поява в республіці опозиційних уряду організацій. Створення Руху, його політична та економічна платформа. Зародження багатопартійної системи.

Формування нових загальносоюзних політичних структур. Розгортання гласності. З'їзд народних депутатів СРСР. Нова політична ситуація під час виборів до Рад у березні 1990 р. Склад Верховної Ради УРСР. Прийняття Верховною Радою УРСР 16 липня 1990 р. Декларації про державний суверенітет України. Події кінця серпня 1991 р. в Москві.

Тема 14. Незалежна Україна в сучасному світі

Проголошення незалежності України, його політичні, моральні та громадські аспекти. Нова постановка національного питання.

Державотворення після проголошення незалежності. Референдум 1 грудня 1991 року, підтвердження Акту про незалежність та обрання Президента України. Біловезькі домовленості, утворення СНД.

Україна в новій міжнародній ситуації.

Зміцнення позицій антикомуністичних сил. Заборона Комуністичної партії та створення Соціалістичної партії України. Перетворення Руху у впливову політичну силу. Утворення багатопартійної системи. Національно-демократичні, політичні формування. Нові підходи до балансу прав людини і прав держави.

Позиція України з міжнародних проблем. Відмова від ракетно-ядерної зброї. Зовнішня політика Української держави. Національні інтереси України – основа дипломатії в країнах світу.

Економічні реформи. Перехід до ринку. Приватизація. Поява класу бізнесменів і власників підприємств та соціальна база його формування. Зниження життєвого рівня більшості населення. Соціальна напруженість. Громадсько-політичне життя, політичні партії.

Нова Конституція України. Політизація релігійного життя. Народ України – багатонаціональна спільнота.

Перші ознаки стабілізації економіки.

Гострі економічні проблеми кризового періоду, їх об'єктивна та суб'єктивна обумовленість.

Українська діаспора на рубежі століть.

Висновки курсу.

Приклади тестових завдань з історії України:

1. Що є першоджерелами вивчення історії України?

- 1) художня література;
- 2) археологічні пам'ятки, державні акти, архівні матеріали;
- 3) пригодницька література.

2. Що покладене в основу назв віків первіснообщинного ладу?

- 1) матеріал, з якого здебільшого вироблялися знаряддя праці;
- 2) перші слова, які залишили після себе в наскальних надписах первісні люди;
- 3) матеріали, які першими були знайдені археологами.

3. Чим відрізняється плем'я від роду?

- 1) нічим;
- 2) плем'я являє собою форму організації суспільства, в якій відсутні родинні та господарські зв'язки людей;
- 3) племена – це об'єднання родів, які проживали на сусідніх територіях і мали між собою родинні, економічні та господарські зв'язки.

4. Яка причина масових народних заворушень на Русі другої половини XI століття?

- 1) засуха і неврожай;
- 2) посилення ролі крупного феодалного землеволодіння, подальший розвиток феодалних відносин;
- 3) війна, яку назв'язав ефіопський король Київській Русі.

5. Коли і де вперше зустрічається назва південно-західних земель Русі як Україна?

- 1) в описах IX століття про становлення давньоруської держави;
- 2) у Київському літописі під датою 1187 рік;
- 3) у козацьких літописах.

6. Що давав українським селянам Третій Литовський статут 1588 року?

- 1) відмінялося кріпосництво;
- 2) кожен селянин отримував право на придбання невеликого наділу землі за чисто символічну плату;
- 3) посилювався кріпосницький гніт.

7. Коли Крим був остаточно включений до складу Російської імперії?

- 1) за Кючук-Кайнарджийським мирним договором 1774 року;
- 2) за рескриптом Катерини II 1783 року;
- 3) за Яським мирним договором 1791 року.

8. Коли кріпосне право було скасоване в західноукраїнських землях?

- 1) у 1842 році;
- 2) у 1848 році;
- 3) у 1861 році.

9. Коли і де в Україні з'явилася перша робітнича політична організація?

- 1) 1861 рік, м. Харків;
- 2) 1875 рік, м. Одеса;
- 3) 1898 рік, м. Київ.

10. Які політичні партії в Україні виступали проти подальшого ведення урядом Росії першої світової війни?

- 1) Товариство українських прогресистів-поступовців (ТУП);
- 2) група лівих у партії українських соціал-демократів (УСДРП);
- 3) Українська партія соціалістів-революціонерів (УПСР).

11. Яку мету переслідувала німецька адміністрація, запроваджуючи в квітні 1918 року в Україні гетьманщину?

- 1) поновити розбалансовану війною економіку України;
- 2) забезпечити свою армію хлібом;
- 3) припинити бойові дії на всіх фронтах.

12. Що сприяло створенню в СРСР, у тому числі і в Україні, адміністративно-командної системи?

- 1) надто високий рівень концентрації виробництва;
- 2) наявність у країні багатьох політичних партій;
- 3) посилення диктатури пролетаріату, однопартійність, особиста діяльність Йосипа Сталіна, неосвіченість та низька політична культура мас, ряд інших причин.

13. Які плани виношувалися керівництвом фашистської Німеччини стосовно України?

- 1) надати їй можливість існувати самостійно поза межами Радянського Союзу;
- 2) перетворити її в свою колонію, сировинний додаток;
- 3) зібрати воедино всі українські землі й створити Велику Українську державу.

14. Чому наукові та культурні зв'язки УРСР з зарубіжними країнами в повоєнні роки розвивались суперечливо?

- 1) в Україні не було досвіду такої роботи;
- 2) міжнародні стосунки не давали ніякої користі науковим і культурним установам та закладам України;
- 3) на шляху наукових і культурних контактів УРСР викликало багато перешкод внаслідок культивування в СРСР шпигуноманії і відчуженості між народами тощо.

15. В якому стані в 1960-і – 1970-і роки знаходились в Україні демократичні процеси в сфері національних відносин?

- 1) демократичні процеси тут лише декларувалися, самостійність республіки була зведена до мінімуму;
- 2) демократичні процеси в Україні в ці роки посилювались;
- 3) проблема національної самобутності України була вже вирішена.

16. Коли в СРСР був узятий курс на перебудову?

- 1) на квітневому (1985 року) пленумі ЦК КПРС;
- 2) на січневому (1987 року) пленумі ЦК КПРС;
- 3) на XIX Всесоюзній конференції КПРС (1988 рік).

17. Що давало переформулювання 6-ї статті Конституції УРСР 1978 року?

- 1) ліквідовувалися обмеження України в зовнішніх стосунках;
- 2) знімалася керівна роль КПРС-КПУ в суспільстві, відкривалася дорога до багатопартійності;
- 3) Україна набувала статусу суверенної незалежної держави.

18. Який історичний період можна назвати кінцем державного соціалізму в Україні?

- 1) прийняття Верховною Радою УРСР 24 серпня 1991 року Акту про державну незалежність України;
- 2) вибори 1 грудня 1991 року Президента України;
- 3) проведення в серпні 1992 року Всесвітнього форуму українців.

19. Чим зумовлювало керівництво ряду провідних країн світу своє визнання України як світової держави та налагодження нею дипломатичних, економічних, торговельних та інших стосунків?

- 1) вимогами визнати російську мову другою державною мовою в Україні;
- 2) вимогами вийти зі складу Організації Варшавського договору;
- 3) вимогами до України позбавитись ядерної зброї, розміщеної на її території.

20. Що послужило однією з найголовніших причин зростання соціальної напруженості в Україні на початку 1990-х років?

- 1) проголошення незалежності України;
- 2) заборона діяльності Комуністичної партії України;
- 3) різке і швидке погіршення матеріального становища громадян України.

РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА ТА ІНФОРМАЦІЙНІ РЕСУРСИ для підготовки до ЗНО

1. Акт незалежності України. Проголошений позачерговою сесією Верховної Ради України 24 серпня 1991 р // Україна. 1917-1992 рр. Довідник. – Київ: Т-во «Знання» України, 1993.
2. Бойко О.Д. Історія України. Навч. посіб. / О.Д. Бойко – Київ: Академвидав, 2010.
3. Даниленко В., Касьянов Г., Кульчицький С. Сталінізм на Україні: 20-30-ті роки / В. Даниленко, Г. Касьянов, С. Кульчицький – Київ, 1991.
4. Декларація про Державний суверенітет України, прийнята Верховною Радою України 16 липня 1990 р. – Київ: Україна, 1991.
5. Коваль М.В. Україна: 1939-1945. Маловідомі і непрочитані сторінки історії / М.В. Коваль – К., 1995.
6. Лозовий В.О. Українська та зарубіжна культура: Підручник / В.О. Лозовий – Харків: Одисей, 2006.
7. Панчук І. Історія України. Комплексна підготовка до зовнішнього незалежного оцінювання і державної підсумкової атестації / І. Панчук. – Тернопіль: Підручники і посібники, 2016.
8. Танцюра В.І. Політична історія України / В.І. Танцюра. – Х., 2008.
9. Світлична В.В. Історія України: навчальний посібник для студентів вищих навчальних закладів / В.В. Світлична. – 4-те вид. – Київ: Каравела, 2006.
10. Шейко В.М., Тишевська Л.Г. Історія української культури: навч. посібник / В.М. Шейко, Л.Г. Тишевська – Київ: Кондор, 2006.

Адреси рекомендованих Інтернет-сайтів:

1. Власов В.С., Кульчицький С.В. ЗНО Історія України. Комплексне видання / В.С. Власов, С.В. Кульчицький Кучеренко [Електронний ресурс]. – Режим доступу:
https://www.obozrevatel.com/moyashkola/zno/11klass/istorija_ukrainy/1902.
2. Власов В. ЗНО Історія України. ДПА-ЗНО. [Електронний ресурс]. – Режим доступу:
https://www.obozrevatel.com/moyashkola/ukr/zno/11klass/istorija_ukrainy/3199/.
3. ЗНО 2018 [Електронний ресурс]. – Режим доступу:
<http://subject.com.ua/zno.html>.
4. <http://library.kpi.kharkov.ua/NEW/BoykoIstUkr.pdf>
5. <http://www.archives.gov.ua/index.php> (сайт архівів України)
6. <http://litopys.org.ua/> (джерела Історії України IX - XVIII)
7. <http://www.heraldry.com.ua/index.php3> (сайт про геральдику)
8. <http://www.encyclopediaofukraine.com/>
9. <http://www.archives.gov.ua/index.php>
10. <http://www.kar.net/~archaeol/>
11. <http://www.geocities.com/pravyteli/index.html>
12. <http://sweetukraine.bigmir.net/>
13. <http://www.heraldry.com.ua/index.php3>

Оцінювання тестів з історії України здійснюється шляхом нарахування по 5 балів за кожну правильну відповідь. Максимальна сума балів за правильні відповіді – 100 балів. Підсумкова оцінка за виконання тестового завдання визначається додаванням числа 100 до суми нарахованих балів. Максимальна сума балів, що може одержати абітурієнт за результатами тестового завдання з історії України складає 200 балів, а мінімальна позитивна оцінка з історії України вважається 100 балів і більше.

Програма розглянута та затверджена на засіданні кафедри Українознавства, протокол № 7 від «25» лютого 2021 р.

Голова предметної комісії
з історії України

Н. П. Книшенко

ПОГОДЖЕНО:

Заступник голови приймальної комісії

І.А. Дмитрієв